

ESAS NO : 1980/771

KARAR NO : 1981/484

kin bulunmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-
maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen
suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ge-
rektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Ali Duman

O L A Y : 1-İstanbul'da aylık olarak yayınlanan ve sanığın sorumlu yazı i-
leri müdürlüğünü yaptığı "Yurtsever Antifaşist Öğretmen" isimli gazetenin 4 temmuz 1977
lüzsayılı nüshasında yayınlanan yazılarla, neşir yoluyla hükümetin manevi şahsiyetinin ta-
kir ve tezyif edildiği, komünizm propagandası yapıldığı Milli duyguları zayıflatıcı propa-
ganda yapıldığı ileri sürülerek, eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 173/son., 142
3-6., 159/1 ve 173/son. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle İstanbul C. Savcılığı'n
kamu davası açılmıştır.

İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi, 9.10.1979 gününde, 1977/484-1979/405 sayı il
İstanbul ilinde sıkıyönetim ilân edildiği, 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddelerine göre
davaya bakmanın sıkıyönetim mahkemesi görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı
vermiştir.

2-İstanbul'da aylık olarak yayınlanan ve sanığın sorumlu yazı işleri müdür
lüğünü yaptığı "Yurtsever Antifaşist Öğretmen" isimli gazetenin 1. Kasım. 1977 günlü 6 sa
lı nüshasındaki yazılarla, neşir yoluyla komünizm propağandası, milli duyguları zayıflatıcı
nitelikte propaganda yapıldığı, komünizmin övüldüğü ve hükümetin manevi şahsiyetinin taht
ve tezyif edildiği ileri sürülerek eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 173/
142/3-6., 142/4-6., 173/3., 159/1., 173/3., ve 80. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle
İstanbul C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi, 25.10.1979 gününde, 1978/50-1979/300 sayı
sanığa atılı suçların sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan bulunduğu, bu tür suçlara
sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılması gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı ve
miştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, görevsizlik kararı ile
disine ulaşan her iki dava dosyasını birleştirmiş ve 17.10.1980 gününde, 1980/463-466
ile; sanığa atılı suçların sıkıyönetim ilânından üç aydan önce işlendiği, sıkıyönetim a
mahkemelerinin el koyduğu suçlarla bağlantısının bulunmadığı, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a
desindeki koşulların gerçekleşmediği, böylece davada Adli Yargı yerinin görevli oldu
nısına varıldığı belirtilerek görevli yargı yerinin tayini için 2247 sayılı Yasa'nın

maddesine göre mahkememize başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE, Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Poyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 6.7.1981 günlü toplantıda, geçici raportör M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler Cumhuriyet Paşavoculuğu Askeri ve Askeri Yargıtay Paşavoculuğu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okandıktan; toplantıya, Cumhuriyet Paşavocusu yerine katılan Yardımcı Durmuş Canioğlu Adli ile Askeri Yargıtay Paşavocusu yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra ge- reği görüşülüp düşünüldü:

Sanağa atılı suçlar, 26.12.1978 günü İstanbul ilinde ilân olunan Sıkıyönetim üç aydan önce Temmuz 1977 ve Kasım 1977 tarihlerinde işlenmiştir.

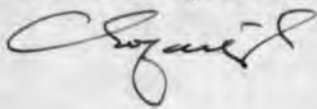
Olay kısmında oluş biçimi açıklanan suçların bir bölümü, Cumhuriyete, Vatan ve Millet'in bağımsızlığına, bölünmezliğine, bütünlüğüne yönelik olarak işlendiğinden Milli Güvenlik Konseyi 7 sayılı Kararı kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilkin ise de, ilândan önceki üç aydan daha önce işlendiğinden ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içinde ve 4.5.1981 günlü, 1981/1 sayılı ilke kararında öngörüldüğü biçimde örgütsel ve organik bağlantı bulunduğuna da dosyada kanıt bulunmadığından 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki koşullar gerçekleşmemiştir. Bu bakımdan davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi ile İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiği bu nedenle İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 9.10.1979 günlü, Esas 1977/484, Karar 1979/1 sayılı, İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 25.10.1979 günlü, Esas 1978/50, Karar 1979/30 yılı görevsizlik kararlarının kaldırılmasına, 6.7.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

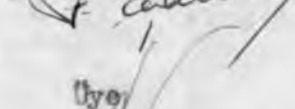
Başkan

Ahmet H. Poyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

Üye

Şeref Tolungüç

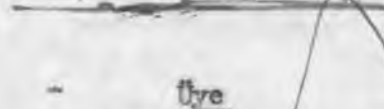
Üye

Servet Tüzün

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Orhan Erdem

Üye

Hasan Çelikkale

23.9

D/E